

**PROJE ÖNERİLERİNİN PANEL YÖNTEMİ İLE
DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN YÖNERGE (*)**

BÖLÜM I

**Amaç ve Kapsam, Dayanak,
Kısaltma ve Tanımlar**

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu Yönerge; TÜBİTAK Araştırma Destek Programları Başkanlığına (1007-Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı programı hariç) sunulan proje önerilerinin panel yöntemi ile değerlendirilmesi sürecinde uygulanacak usul ve kurallar ile bu süreçte görev alan kişilerin sorumluluklarını belirler.

Dayanak

Madde 2- Bu Yönerge, 17/07/1963 tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun değişik 4 üncü maddesi ile Proje Teşvik ve Destekleme Esaslarına İlişkin Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Kısaltma ve Tanımlar

Madde 3- Bu Yönergede geçen;

TÜBİTAK	:Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunu,
ARDEB	:Araştırma Destek Programları Başkanlığını,
GYK	: Grup Yürütme Komitesini,
GYKS	: Grup Yürütme Komitesi Sekreterliğini,
GYK Sekreteri	: Grup Yürütme Komitesi Sekreterini,

(*) Bilim Kurulu'nun 07.02.2009 tarih ve 172 sayılı toplantısında kabul edilmiştir.

Grup	: TÜBİTAK Araştırma Gruplarını,
Danışma Kurulu (DK)	:GYK üyelerine panel oluşturulması, panelistlerin seçilmesi ve projelerin izlenmesinde yardımcı olmak üzere, konularında uzman kişilerden oluşturulan kurulu,
Panel	:Proje önerilerinin değerlendirilmesi amacıyla, proje konularında uzman kişilerden oluşturulan kurulu,
Panelist	: Proje önerilerini panelde değerlendirmek üzere görevlendirilen konu uzmanını,
Panel Dışı Danışman	: Projenin özel uzmanlık gerektiren konu ya da bölümleriyle ilgili olarak panel dışında görüş ve değerlendirmesine başvuru ve panele katılmayan konu uzmanını,
Moderatör	: GYK/GYK Sekreteri tarafından paneli yönetmek üzere görevlendirilen kişiyi,
Panel Görevlisi	: GYK Sekreteri tarafından panelde görevlendirilen Grup çalışanını

ifade eder.

BÖLÜM II

Değerlendirme Süreci

Ön Değerlendirme

Madde 4- Proje önerileri, ARDEB tarafından ön incelemeden geçirilir. İlgili dönem için ilan edilen başvuru koşullarını sağlamayan öneriler sahiplerine iade edilir. Kurallara uygun yapılmış başvurular, bilimsel değerlendirmeye alınmak üzere ilgili Gruplara iletilir.

Gruba iletilen proje önerileri panel öncesi ön değerlendirmeye tabi tutulur ve GYK onayı ile panele girecek projeler belirlenir. Panel değerlendirmesine alınması uygun bulunmayan proje önerileri, gerekçeleri ile beraber başvuru sahiplerine iade edilmek üzere ARDEB'e iletilir.

Panellerin Oluşturulması, Panelistlerin ve Moderatörlerin Belirlenmesi

Madde 5- GYK ve/veya GYK Sekreteri, gerekli gördüğü hallerde Danışma Kurulunun da görüşünü alarak, önerilen projelerin konularına göre panelleri ve panelistleri belirler. Her panel, en çok on proje önerisinin bilimsel değerlendirmesini yapmak üzere, en az beş en çok dokuz panelistten oluşturulur.

Moderatörler öncelikle GYK üyeleri, Danışma Kurulu üyeleri veya Grup çalışanları arasından belirlenir. Gerekli görüldüğü hallerde, diğer kurum/kuruluşlarda görevli uzmanlar da moderatörlük yapabilirler. Moderatörler belirlenirken, görevlendirildikleri panellerde değerlendirilecek proje önerilerinde görev alan kişiler ile aralarında çıkar çakışması/çatışması olmaması göz önüne alınır.

Panelistler aşağıdaki hususlar dikkate alınarak belirlenir:

- Panelistlerin, panelde bilimsel değerlendirmesini yapacakları proje konularında uzmanlığa sahip kişilerden belirlenmesi esastır.
- Daha önceki panellerde görev alan panelistlere ait istatistiki bilgiler dikkate alınarak kurumlar arası yaygın dağılımın korunmasına özen gösterilir.
- Panelistler ile değerlendirmesini yapacakları proje önerilerinde görev alan kişiler arasında bu Yönergenin 11 inci maddesinde açıklanan çıkar çakışması/çatışması olmaması göz önüne alınır.
- Panelistin, aynı panelde görüşülecek bir proje önerisinde proje yürütücüsü, araştırmacı veya danışman olarak yer almaması esastır.

Panel Dışı Danışman Görüşüne Başvurulması

Madde 6- GYK tarafından, gerekli görülmesi durumunda, panelde görüşülecek bazı proje önerileri için panel dışı danışman görüşüne başvurulabilir. Bu tür projeler panelde değerlendirilirken, panel dışı danışman raporları moderatör/panel görevlisi tarafından panelistlerin bilgisine sunulur, ancak panel puanlandırmasına dahil edilmez.

Panel Süreci

Madde 7- Proje önerilerinin bilimsel değerlendirmesine geçilmeden önce, panel yöntemiyle değerlendirilmesi sürecinde uygulanacak usul ve kurallar ile bu süreçte görev alan kişilerin sorumlulukları hakkında panelistler bilgilendirilir.

Moderatör tarafından, öncelikle proje önerisini inceleyerek raporunu hazırlayan panelistlerden, proje önerisini kısaca tanıtımları ve hazırladıkları değerlendirme raporunu sunmaları istenir. Proje önerisi hakkında tüm panelistlerin bilimsel değerlendirmeleri alınıp, tartışmalar tamamlandıktan sonra oylamaya geçilir.

Her bir proje önerisi için oylama, gizli oy ve açık sayım şeklinde yapılır. Oylama tekrarlanamaz. Panel Puanı Ortalaması hesaplanırken her bir kriter için en yüksek ve en düşük oylardan tek kalanlar dikkate alınmaz. Proje önerisinin oylama sonucu aldığı panel puanı moderatör tarafından açıklanır. Panelistlerin ortak görüşleri doğrultusunda, panel puanını da yansıtacak şekilde "Panel Raporu" hazırlanır. Raporda her bir kriter için eksik görülen ya da yeterli bulunmayan hususların neler olduğunun gerekçeli olarak belirtilmesine dikkat edilir. Panel raporu, panelistler ve moderatör tarafından imzalanır ve o proje önerisi için panel değerlendirmesi tamamlanmış olur.

Panelde, proje ekibi ile çıkar çatışması/çakışması söz konusu olan panelist varsa, ilgili panelist söz konusu proje önerisinin görüşülmesi süresince panel toplantı salonunun dışında bulunur, değerlendirmeye katılamaz ve oy kullanamaz.

Panelde değerlendirilecek olan proje önerileri arasında tekrar sunulmuş (önceki dönem/dönemlerde yapılan panel

değerlendirmesinde desteklenmesi uygun görülmemiş olup, değişiklik yapılarak yeniden sunulan) proje önerileri var ise; bu tür proje önerileri önceki Panel Raporu ve "Proje Önerisi Değişiklik Bildirim Formu" da dikkate alınarak değerlendirilir.

Panel sonunda, panelde görüşülen proje önerilerinin almış oldukları puanları içeren "Panel Puan Tablosu" panelistler ve moderatör tarafından imzalanarak panel süreci tamamlanır.

Panel Sonuçlarının Değerlendirilmesi ve Karar Süreci

Madde 8- Panel sonuçları GYK tarafından gözden geçirilerek GYK ve GYKS puanları ile birlikte ARDEB'e iletilir. ARDEB tüm panel sonuçlarını Başkanlığın onayına sunar.

Başkanlık tarafından desteklenmesine karar verilen projeler, ARDEB tarafından Gruplara bildirilir.

Sonuçların İlanı ve Başvuru Sahiplerine Gönderilmesi

Madde 9- Desteklenmesine karar verilen projeler, TÜBİTAK web sayfasında ilan edilir.

Panellerde görüşülen tüm projelere ilişkin değerlendirme sonuçları, GYKS tarafından panel raporu ile birlikte proje sahiplerine bildirilir. Bu raporlarda panelist ve moderatör isimleri ile proje önerisinin aldığı puan belirtilmez.

Panel Sonucunun İptali

Madde 10- Bir proje önerisinin usulüne uygun değerlendirilmediğinin belirlenmesi ve/veya panelistlerin ya da moderatörlerin bu Yönergenin 11 inci maddesine aykırı durumlarının tespit edilmesi halinde, panelin bu proje ile ilgili değerlendirme sonucu, GYK' nın önerisi ve Araştırma Destek Programları Başkanı'nın onayı ile iptal edilir. Bu durumda, söz konusu proje önerisi yeniden değerlendirmeye alınır.

Proje yürütücüsü ve/veya araştırmacılarının etik ihlali yaptığının tespiti durumunda ise, GYK önerisi ve Başkanlığın onayı ile panelin bu proje ile ilgili değerlendirme sonucu iptal edilir ve ilgili mevzuat gereğince işlem yapılır.

BÖLÜM III

Görev ve Sorumluluklar

Panelistlerin / Panel Dışı Danışmanların Görev ve Sorumlulukları

Madde 11- TÜBİTAK tarafından görevlendirilen panelistler ve panel dışı danışmanlar aşağıda belirtilen hususlara uymakla yükümlüdürler:

- a) Bilimsel kural ve kriterlere uymak ve uzmanlık alanına girmeyen hususlar varsa o hususlarla ilgili değerlendirme yapmaktan kaçınmak,
- b) Değerlendirmelerini objektif olarak yapmak; objektif davranmayı engelleyecek çıkar çakışması/çatışması durumlarının varlığı halinde (*örneğin; tez danışmanı/öğrencisi olmak; son üç yıl içerisinde makale/tebliğ/proje gibi ortak çalışma yapmış veya yapmakta olmak; yakın gelecekte aynı kurumda çalışmaları/görevlendirilmeleri muhtemel olmak veya ilgili proje önerisinin hazırlanmasına katkıda bulunmuş olmak; daha önce yargıya intikal eden bir ihtilafın tarafları olmak; akraba ilişkisi bulunmak; tarafsız davranmayı önleyecek derecede olumlu/olumsuz düşünce/önyargı sahibi olmak ve benzeri haller*), görüş bildirmekten kaçınmak ve durumu panel öncesinde Gruba bildirmek,
- c) Halen çalışmakta oldukları kurum/kuruluşların veya bu kurum/kuruluşlarda görev alan kişilerin taraf oldukları projelerle ilgili değerlendirme yapmamak,
- d) Raporlarını TÜBİTAK tarafından istenen formatlara uygun olarak hazırlamak, görüş ve değerlendirmelerini bilimsel gerekçelere dayandırmak,
- e) Panelde görüşülecek tüm proje önerilerini inceleyerek panele gelmek,
- f) Panel ile ilgili her türlü bilginin ve kendileriyle TÜBİTAK arasında yapılan yazışma ve görüşmelerin gizli olduğunu bilerek bu gizliliğe uygun davranmak,

- g) Proje önerilerini şahsi amaçlarla kullanmamak,
- h) Paneldeki tüm proje önerileri ile ilgili belgeleri panel sonunda imha etmek veya panel görevlisine teslim etmek,
- i) Proje ekibi ile panel öncesi veya sonrası proje önerisi hakkında herhangi bir şekilde doğrudan veya dolaylı olarak iletişime geçmemek,
- j) Proje önerisinde etik kurallara aykırı bir durumun tespiti durumunda, GYKS' yi panel öncesi yazılı olarak bilgilendirmek.

Yukarıda belirtilen görev ve sorumlulukları yerine getirmediği tespit edilen panelistlere/panel dışı danışmanlara, TÜBİTAK'ın ilgili mevzuatı uyarınca yaptırım uygulanır.

Moderatörün Görev ve Sorumlulukları

Madde 12- Moderatör, panelin bu yönergeye uygun olarak TÜBİTAK adına yönetilmesinden ve sonuçlandırılmasından; her proje önerisi için panel raporunun ve panel puan tablosunun panelistlere imzalatılmasından ve panelle ilgili evrak ve dökümanların düzenli bir şekilde GYKS' ye teslim edilmesinden sorumludur.

Moderatör panelde bilimsel görüş belirtemez, panelistlerin görüşleri doğrultusunda veya tersine yönlendirme yapamaz ve oylamaya katılamaz.

Moderatör, yönettiği panelde görüşülen proje önerilerinin ekipleri ile arasında, bu Yönergenin 11 inci maddesinin (b) bendinde belirtilen çıkar çakışması/çatışması durumlarının olması halinde, panel öncesinde GYKS'yi bilgilendirmek ve yine bu Yönergenin 11 inci maddesinin e, f, g, h, i, j bendlerinde belirtilen hususlara uymakla yükümlüdür.

Yukarıda belirtilen görev ve sorumlulukları yerine getirmediği tespit edilen moderatörlere, TÜBİTAK'ın ilgili mevzuatı uyarınca yaptırım uygulanır.

BÖLÜM IV

Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 13- Bilim Kurulunun 7/10/2006 tarih ve 146 sayılı toplantısında kabul edilen "Proje Önerilerinin Panel Yöntemi İle Değerlendirilmesine İlişkin Yönerge" yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 14- Bu yönerge Bilim Kurulu tarafından onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15- Bu yönerge TÜBİTAK Başkanı tarafından yürütülür.